

ORO STILLAS MED GLÄDJE OCH GEMENSKAP. Hanna Wekell och Julia Mjörnstedt startade stödorganisationen Ung cancer i Göteborg i fjol. Redan lyssnar sjukvården bättre på unga patienters behov. Foto: Amelie Herbertsson

Karl Henrik Sax: De ruskar om vårdsverige

Här är en skrämmande historia. Två sjuka unga pojkar ligger på lasarettet i Halmstad, i två olika salar och tillsammans med medpatienter som kunde ha varit deras farfar.

Vem som helst inser att grabbarna hade haft roligare på samma rum.

Men nej, det gick inte för då skulle den ene killens doktor tvingas gå en omväg på rondan.

Nu kommer ett underbart slut. När Julia Mjörnstedt, 26-årig göteborgska, fick höra bortförklaringen så stegade hon upp avståndet i korridoren. Och slängde bildligt talat resultatet i huvudet på beslutsfattarna.

Hur kan det komma sig att en frisk läkare inte kan gå 27 meter extra för en sjuk människas bästa? undrade hon.

Förklaringen är inte oginhet från doktors sida. Utan att vården är så strikt inriktad på att lindra och bota tusentals olika sjukdomar, att den ofta glömmet att patienterna är individer med tusentals olika intressen och behov.

I dag arbetar Julia Mjörnstedt och Hanna Wekell på Ung cancer, en ideell organisation som de startade för ett år sedan tillsammans med två andra kvinnor.

Den har redan 1 000 registrerade medlemmar, 40 000 vänner på Facebook, lokalavdelningar på fem orter och får bidrag från privatpersoner, staten och Västra Götaland. Regionen har finansierat filmen "Det är okej att känna" som hittills haft 335 000 tittare på Youtube.

Ung cancer har fyllt ett behov som samhället glömde. För vården är organiserad för att ta hand om olika sjukdomar på olika kliniker.

Men vården sammanför inte grupper av människor som har gemensamma intressen och befinner sig i samma skede av livet. Och som därför kan stötta varandra, både under sjukdomstiden och när de blivit botade och ska ut i samhället.

I England finns speciella cancersjukhus för unga vuxna.

Våra landstingspolitiker har i länge varit oförstående eller har inte sett problemen.

Sjukvård är inte bara att bota den kroppsliga åkomman, utan bör lika mycket handla om att vårda själen och stödja även efteråt.

Julia Mjörnstedt tycker att barnsjukhusen har förstått vad lek eller tröst betyder för välbefinnade och tillfrisknande.

Men 18-årsgränsen är brutal.

En sjuk kille på 17,5 år fick låna dataspel för att ha något att göra i

sjuksängen. Men när han fyllde 18 togs spelen bort. Historien är sann.

Publicerad 10 okt 2011 08:22

Ett annat skräckexempel är när Julia och hennes kamrater besökte en arbetsgrupp på Sahlgrenska som jobbade med förbättringar i vården av unga.

Uppdaterad 10 okt 2011 08:26

Där satt idel gamla experter.

Ungdomarna - patienterna var inte tillfrågade. Samma problem kan överföras till den i många landsting sorgligt eftersatta psykvården för ungdomar.

Och varför inte på pensionärer, som ofta har samma slags ålderskrämpor och behöver samma vård och stöttning. Men speciella vårdcentraler för äldre har ytterst få politiker förstått behovet av.

Julia , Hanna och deras kamrater i Ung cancer har gett Sjukvårdssverige en käftsmäll som behövs.

Samtidigt kommer entusiaster som de att behövas länge än.

För allt kan inte drivas av samhället, frivilliga patientorganisationer kommer alltid att behövas vid sidan om.

Av Karl Henrik Sax
karlhenrik.sax@gt.se